

Záverečné stanovisko

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „Okresný úrad Prešov“), ako príslušný orgán podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zák. č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe výsledkov procesu posudzovania, vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“) a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO Č: OU-PO-OSZP3-2023/000813-085

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov:

VSK MINERAL, s.r.o.

2. Identifikačné číslo:

36706311

3. Sídlo:

Južná trieda 125, 040 01 Košice

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov:

„Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa-andezitu v Lome Záhradné“

2. Účel:

Účelom zmeny navrhovanej činnosti je kontinuálne pokračovanie doterajšej ťažby a úpravy stavebného kameňa-andezitu v dobývacom priestore Záhradné, vo zvýšenej ročnej ťažbe z doterajších 199 tisíc ton/rok o zvýšený projektovaný objem 196 tisíc ton/rok, na max. 395 tisíc ton/ rok.

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať na území v dobývacom priestore s novým záberom na ploche o rozlohe 9 ha, pričom pri navýšení objemu dobývania dôjde k zväčšeniu záberu nového územia oproti súčasnému stavu na 18,9 ha.

3. Užívateľ:

VSK MINERAL, s.r.o. a jeho zákazníci a odberatelia.

4. Umiestnenie činnosti (katastrálne územie, parcelné čísla)

Lom Záhradné je výhradné ložisko nevyhradeného nerastu, na ktorom sa ťažba vykonáva v rámci určeného dobývacieho priestoru Záhradné.

Dobývací priestor Záhradné sa nachádza prevažne v katastrálnom území obce Záhradné, južný okraj dobývacieho priestoru zasahuje do katastrálneho územia obce Fintice v okrese Prešov. Navrhované pokračovanie ťažby nezasahuje do katastrálneho územia obce Fintice. Lom Záhradné sa rozprestiera asi 1,2 km JJZ od obce Záhradné, na severnom úbočí kóty Maliniak, v oblasti nazývanej Pod Železným. Komunikačne je Lom Záhradné prístupný zo štátnej cesty tretej triedy Fintice – Záhradné č. III/3431.

Záujmové územie administratívne patrí do:

Kraj:	Prešovský	kód:	7
Okres:	Prešov	kód:	707
Obec:	Záhradné	kód:	525 456
Katastrálne územie:	Záhradné	kód:	871 834

Činnosť – ťažba stavebného kameňa sa bude realizovať na parcelách:

Číslo parcely KN-C	Číslo parcely KN-E	Druh pozemku	Číslo LV	Vlastník pozemku	Výmer (m ²)	Záber (m ²)
2165/12	3364/4	ostatné plochy	1 512	urbariát Záhradné	7 168	5 199
2165/3		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	258	222
2166		zastavané plochy a nádvoria	649	urbariát Záhradné	33	33
2167		zastavané plochy a nádvoria	649	urbariát Záhradné	267	267
2165/5		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	34	34
2165/6		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	3	3
2165/7		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	75	75
2165/8		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	25	25
2165/9		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	146	146
2165/1		ostatné plochy	1426	VSK MINERAL	98 925	81 644
2160		zastavané plochy a nádvoria	1426	VSK MINERAL	38	38
2162/1		zastavané plochy a nádvoria	1426	VSK MINERAL	208	208
2165/10		ostatné plochy	1426	VSK MINERAL	67	67
2165/11		ostatné plochy	1426	VSK MINERAL	145	145
2165/2		ostatné plochy	649	urbariát Záhradné	28 287	28 260
2165/4	3364/3	ostatné plochy	1512	urbariát Záhradné	2 473	2 473
3364/2		ostatné plochy	1809	urbariát Záhradné	43 119	10 662
3364/1		lesný pozemok	1513	urbariát Záhradné	173 778	1 916
2168/1	3364/2	ostatné plochy	1809	urbariát Záhradné	43 119	22 457
3364/1		lesný pozemok	1513	urbariát Záhradné	173 778	17 210
2168/2		lesný pozemok	1786	Lesy SR	1 626	1 626

Číslo parcely KN-C	Číslo parcely KN-E	Druh pozemku	Číslo LV	Vlastník pozemku	Výmer (m ²)	Záber (m ²)
2168/4		lesný pozemok	1618	Lesy SR	16 501	16 501

Činnosť sa bude vykonávať na parcelách, ktoré sú vo vlastníctve organizácie VSK MINERAL s.r.o. a Lesného a pasienkového spoločenstva „Keveš“ a „Vašalaty“ so sídlom v Záhradnom (ďalej len „urbariát Záhradné“). Predmetné parcely sa nachádzajú v katastrálnom území Záhradné, okres Prešov, kraj Prešovský a zaberajú plochu cca 18,9 ha.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Doba realizácie činnosti bude určená dobou platnosti povolenia činnosti na základe Plánu otvárania, prípravy a dobývania podľa § 32 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon).

Súčasný objem ťažiteľných zásob (k 12/2021) predstavuje cca 7 460 tis. m³ (podľa výkazu Geo, MŽP SR) 3-01 o stave a zmenách zásob výhradných ložísk so zohľadnením ročnej ťažby 199 tisíc ton, čo je asi 77 tis. m³). Pri predpokladanej ročnej ťažbe 395 tisíc ton (153 tis. m³) by zásoby vydržali okolo 50 rokov. Nepredpokladá sa však každoročná ťažba na plnú kapacitu, najmä po ukončení veľkých infraštruktúrnych projektov v okolí Prešova (diaľnice a rýchlostné cesty). Životnosť ložiska sa odhaduje na asi 70 – 80 rokov.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Dobývací priestor a povolenie na ťažbu:

Lom Záhradné je výhradné ložisko nevyhradeného nerastu, na ktoré bol v súlade s ustanoveniami zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) určený dobývací priestor „Záhradné“ rozhodnutím Východoslovenského krajského národného výboru v Košiciach zn. Výst. 0625/062 z 05.12.1962. Toto rozhodnutie bolo zmenené rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR č. 1889/I0-Be/Bá z 29.07.1980 o zmene hraníc dobývacieho priestoru, ktorým sa plošná výmera dobývacieho priestoru „Záhradné“ rozšírila. Súčasná ťažobná organizácia-VSK MINERAL s.r.o.-vykonáva v DP Záhradné banskú činnosť na základe rozhodnutia Obvodného banského úradu v Košiciach č. 621-1480/2021 zo dňa 01.06.2021 o povolení banskej činnosti.

Stručná charakteristika ložísk:

V Lome Záhradné sú úžitkovou surovinou vulkanické horniny extruzívnych domov andezitového zloženia. Ide o vulkanity sarmatského veku, formácie Lysá Stráž – Oblík. Hornina sa označuje ako pyroxenicko-amfibolický andezit (hypersténicko-amfibolický), prípadne aj ako dioritový porfýrit, pokiaľ prevažujú štruktúrne znaky subvulkanických hornín – celokryštalická štruktúra. Na ložisku sa vyskytuje niekoľko typov andezitov rôznych farieb a s rôznym stupňom rozpukania a odlučnosti, pričom sa rozlišujú 3 zóny: prikontaktná s doskovitou odlučnosťou, prechodná s nepravidelne blokovitou odlučnosťou a centrálna zóna s guľovitou odlučnosťou. Hornina na ložisku je tmavosivá porfýrická, tvorená jemne zrnitou základnou hmotou s výrastlicami živcov, pyroxénov (hyperstén) a amfibolov. Taktiež sa vyznačuje rozšíreným výskytom granátov. Kvartérne sedimenty tu reprezentujú eluviálne a deluviálne hlinito-kamenité sedimenty. Na celom ložisku dosahuje skrývka hrúbku 1,0-4,6 m.

Zásoby nerastnej suroviny:

Stav zásob v kategórii bilančné voľné podľa výkazu Geo(MŽP SR) 3-01 o stave a zmenách zásob výhradných ložísk do stavom k 1.1.2019 bol 7 690,54 tis. m³, čo je asi 19 841 600 ton.

Otvárka, príprava a dobývanie:

Dobývanie stavebného kameňa-andezitu sa na lokalite Záhradné vykonáva s malými prestávkami od roku 1963, kedy bol určený dobývací priestor.

Ložisko bolo v minulosti otvorené ako stenový lom vo svahu. Vlastné dobývanie bolo realizované na 5 dobývacích rezoch, ktoré sa nachádzajú v záujmovej časti ložiska.

Pri ďalšom postupe ťažby bude potrebné vytvoriť ďalšiu etáž, ktorá sa ďalším postupom rozfára na 2 dobývacie rezy. Pracovné plošiny jednotlivých etáží sú plánované na nasledovných úrovniach:

- I. etáž 450 m n. m. (dobývací rez č. 1)
- II. etáž 475 m n. m. (dobývací rez č. 2)
- III. etáž 500 m n. m. (dobývací rez č. 3)
- IV. etáž 525 m n. m. (dobývací rez č. 4)
- V. etáž 550 m n. m. (dobývací rez č. 5)
- VI. etáž 572 m n. m. (dobývací rez č. 6)

Minimálna šírka pracovnej plošiny etáže je stanovená na 10 m. Dobývanie ložiska bude vykonávané zhora nadol pomocou ťhacích prác alebo strojne. Prístup na pracovné plošiny etáží bude zabezpečený po súčasne využívaných účelových komunikáciách.

Sklon pracovných plošín je naprojektovaný na 2° – 3° v smere postupu dobývania tak, aby bol zabezpečený samovoľný odtok zrážkových vôd z jednotlivých etáží.

Dobývací metóda:

Hlavnými dobývacími metódami budú:

1. Povrchové dobývanie s použitím ťhacích prác veľkého a malého rozsahu
2. Strojné dobývanie s použitím nakladača, bagra, resp. buldozéra

Pri primárnom rozpojovaní hornín, v dôsledku ktorého dôjde k odtrhnutiu horniny od masívu sa použijú clonové alebo pätné odstrelky, resp. ich kombinácia. Sekundárne rozpojovanie hornín sa bude využívať pri rozpojovaní malej časti už rozpojenej horniny (nadmerné kusy) alebo pri zrovnávaní pracovnej plošiny etáže, odstraňovaní zátrhov a pod.

Zvetrané a nesúdržné horniny budú podľa možnosti dobývané strojovo.

Úprava nerastnej suroviny:

Kamenivo sa bude tak ako doteraz upravovať na mobilných drviacich zariadeniach pre primárne a sekundárne drvenie s následným triedením, uskladnením a expedíciou.

Úprava nerastu v prvom a druhom stupni drvenia bude vykonávaná mobilným čeľust'ovým drvičom (primárne drvenie), ďalej odrazovým alebo kužel'ovým drvičom (sekundárne drvenie), triedičom s dvoma sitovými plochami, triedičom s tromi sitovými plochami a obslužnými zariadeniami ako sú čelné lopatové nakladače a bágre.

Pre elimináciu prašnosti počas spracovania suroviny sa ako doteraz budú používať skrúpacie a mližiacie systémy inštalované na drvičoch a triedičoch (obrázok č. 2 na str. 155 správy o hodnotení).

Vyrábať sa budú štrkodrviny (0/32, 0/63, 0/90, 0/125 mm a iné.) a frakcie kameniva (0/4, 4/8, 8/16, 16/32, 32/63, 63/125 mm a iné) podľa požiadaviek trhu.

Denná výrobná kapacita drviacich a triediacich zariadení sa bude pohybovať v priemere okolo 1 320 t/ deň.

Na základe vykonaných technologických skúšok vyrábané drvené kamenivo je vhodné na nasledovné použitie:

- STN EN 13043 Kamenivo do bitúmenových zmesí a na nátery ciest, letísk a iných dopravných plôch
- STN EN 12620 Kamenivo do betónu
- STN EN 13242 Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných v inžinierskom stavitel'stve a pri výstavbe ciest
- STN EN 13139 Kamenivo do malty
- STN EN 13450 Kamenivo na koľajové lôžko
- STN EN 13383-1 Kameň na vodné stavby

V súlade s rozsahom hodnotenia vydaného Okresným úradom Prešov (č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-049/JF zo dňa 24. 02. 2021), bola činnosť hodnotená v nulovom a realizačnom variante:

- Nulový variant – súčasný povolený objem ťažby 199 tisíc ton/rok.
- Realizačný variant podľa oznámenia o zmene navrhovanej činnosti – zvýšenie objemu ťažby o 196 tisíc ton/rok, na 395 tisíc ton/rok.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA (VYPRACOVANIE ZÁMERU, URČENIE ROZSAHU HODNOTENIA, VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ, VEREJNÉ PREROKOVANIE)

1. Vypracovanie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, určenie rozsahu hodnotenia

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zaradená ako:

1. Ťažobný priemysel

Položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameň, ťažba štrkopiesku a piesku – od 100 000t/rok do 200 000t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu (zistiťovacie konanie).

Pôvodná navrhovaná činnosť bola v roku 2014 posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Z procesu zistiťovacieho konania o vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie, Okresný úrad Prešov vydal rozhodnutie číslo: OU-PO-OSZP3-2014/00122-23/ZM zo dňa 4.3.2014, v ktorom rozhodol, že navrhovaná činnosť „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore „Záhradné“, situovaná v k.ú. Záhradné a Fintice, v dobývacom priestore (DP) „Záhradné“, parc. č. KN-C č. 2165/2, 2165/4, 2168/2, 2165/1, 2171/5, 2166, 2167, 2165/5, 2165/6, 2165/7, 2165/8, 2165/9, 2165/12, 2165/10, ktorá rieši dobývanie ložiska andezitu s predpokladaným množstvom dobývania do 200 000t/rok a s plánovaným záberom plochy o rozlohe 9 ha sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spoločnosť TRATEC, s.r.o., Bratislavská 6465/10, 080 01 Prešov, IČO: 43953760, ako splnomocnený zástupca navrhovateľa, doručila dňa 21. 07. 2020 osobne Okresnému úradu Prešov Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa-andezitu v Lome Záhradné“ (ďalej ako „oznámenie o zmene“ prípadne „navrhovaná činnosť“) v zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Prešov ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie upovedomil účastníkov konania, že podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 2 písm. d) a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie začalo zistiťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti zaslal Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP3-2020/038661-002 zo dňa 04. 08. 2020 podľa § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie povoľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom, rezortnému orgánu a podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutým obciam s

upozornením, že dotknutá obec má informovať o tejto skutočnosti verejnosť do 3 pracovných dní po doručení na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce, a zároveň verejnosti oznámiť, kedy a kde je možné do oznámenia o zmene nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde môžu pripomienky podávať. Zároveň musí zabezpečiť sprístupnenie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti pre verejnosť najmenej 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti Okresný úrad Prešov zverejnil dňa 29. 07. 2020 na webovej adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-kapacity-tazby-spracovania-stavebneho-kamena-v-lome-zahradne>

Okresný úrad Prešov rozhodnutím vydaným v zisťovacom konaní č. OU-PO-OSZP3-2020/038661-047 zo dňa 10. 12. 2020 rozhodol, že zmena navrhovanej činnosti sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-049 zo dňa 21.01.2021 upovedomil navrhovateľa, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a ostatných účastníkov konania o prerokovaní rozsahu hodnotenia s navrhovateľom.

Prerokovanie rozsahu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti sa konalo v súlade s § 65g zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie – Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19, podľa ktorého „počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v konaniach, v ktorých sa vyžaduje vykonanie prerokovania alebo konzultácie, alebo ich vykonanie žiada účastník konania, rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán alebo dotknutá obec, sa tieto úkony vykonajú písomne v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe; príslušný orgán upovedomí navrhovateľa, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a ostatných účastníkov konania o tom, v akej lehote je možné podávať pripomienky k dokumentácii alebo k určenému rozsahu hodnotenia.

K prerokovaniu rozsahu hodnotenia boli doručené Okresnému úradu Prešov stanoviská navrhovateľa, dotknutej obce - Obec Záhradné, Krajského pamiatkového úradu Prešov, Okresného úradu Prešov, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove a verejnosti [redacted] [redacted] žiadal o písomnú odpoveď od Okresného úradu Prešov, ako bude stanovisko posudzovať a či jeho návrhu vyhovie.

Stanovisko [redacted] ku konaniu : OU-PO-OSZP3-2021/002729-048/JF (návrh rozsahu hodnotenia) kde uvádza: „Ako účastník konania a člen lesného a pasienkového spoločenstva Keveš-Valašaty so sídlom v Záhradnom /v ďalšom texte len spoločenstvo/ dávam na vedomie, že navýšenie ťažby v dobývacom priestore spoločnosťou VSK Mineral s.r.o. na pozemkoch nášho spoločenstva nebolo prerokované s členmi spoločenstva. Napriek platnej nájomnej zmluve spoločenstva so spoločnosťou VSK Mineral s.r.o. mám za to, že sa jedná o veľký zásah do vlastníckych práv členov spoločenstva. Navrhujem, aby v danom konaní bolo zohľadnené stanovisko nadpolovičnej väčšiny členov spoločenstva, keďže sa jedná o vlastnícky vzťah v dobývacom priestore. Týmto Vás zároveň žiadam a Vašu písomnú odpoveď ako bude Váš úrad moje stanovisko posudzovať a či môjmu návrhu vyhovie.“

Vyjadrenie Okresného úradu Prešov – vlastnícke práva členov spoločenstva procesom posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti a vydaním Záverečného stanoviska nie sú dotknuté. Záverečné stanovisko nie je povolením podľa osobitných predpisov, ale ide o odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie Nájomná zmluva medzi vlastníckymi pozemkami, na ktorých je plánovaná navrhovaná činnosť a navrhovateľom nie je

povinnou prílohou Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti ani Správy o hodnotení. K Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti ani k Správe o hodnotení nebolo doručené žiadne stanovisko Lesného a pasienkového spoločenstva Keveš-Valašaty so sídlom v Záhradnom.

Na základe odborného posúdenia predloženej zmeny navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov verejnej správy, dotknutej obce a dotknutej verejnosti a po prerokovaní s navrhovateľom, Okresný úrad Prešov ako príslušný orgán podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na základe doručených stanovísk a po prerokovaní s navrhovateľom, určil rozsah hodnotenia listom č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-057 zo dňa 11. 03. 2021.

K rozsahu hodnotenia doručili stanoviská tieto subjekty:

- Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov-dotknutý orgán, list č. KPUPO-2021/6015-2/20454/Jur zo dňa 17.03.2021 doručený dňa 19.03.2021, bez pripomienok.
- Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava-verejnosť, list zo dňa 19.03.2021 doručený elektronickou poštou dňa 20.03.2021 označené ako vyjadrenie k rozsahu hodnotenia podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie: - Žiadame doplniť do rozsahu hodnotenia osobitnú požiadavku v znení: „V správe o hodnotení okrem zhrnutia navrhovanej činnosti a jej vplyvov na životné prostredie sa vyjadriť ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru navrhovanej činnosti resp. doručeným k tomuto rozsahu hodnotenia a v prehľadnej forme vyhodnotiť splnenie všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru navrhovanej činnosti a k určenému rozsahu hodnotenia, resp. odôvodniť ich nesplnenie. Vyhodnotenie je potrebné zdôvodňovať podľa osobitných hmotnoprávných predpisov ochraňujúcich jednotlivé zložky životného prostredia, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.
- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia – dotknutý orgán, list č. OU-PO-OSZP3-2021/014000/02 zo dňa 21.05.2021, doručený elektronickou poštou dňa 25.05.2021 bez pripomienok

2. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovateľ, VSK MINERAL, s.r.o., Južná trieda 125, 040 01 Košice, prevádzka Lom Záhradné, IČO: 36706311 v zastúpení Ing. Eduardom Hudym, konateľom spoločnosti, na základe splnomocnenia spoločnosti TRATEC, s.r.o., Bratislavská 6465/10, 080 01 Prešov, doručil dňa 03. 09. 2021 Okresnému úradu Prešov správu o hodnotení. Súčasťou podania bolo splnomocnenie na zastupovanie, 4 x listinné vyhotovenie správy o hodnotení, 1 x oznámenie na CD nosiči, osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vypracovanie správy o hodnotení spolu s čestným prehlásením o ukončení príslušného vzdelania zodpovedajúceho vypracovaniu správy o hodnotení.

Správu o hodnotení vypracovala spoločnosť TRATEC s.r.o., Bratislavská 6465/10, 080 01 Prešov so stavom ku dňu 30. 07. 2021 (Varga, P., Vargová, E., Grivnová, H., Pisarčík, J., 2021).

Správa o hodnotení bola vypracovaná podľa § 31 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na základe rozsahu hodnotenia určeného Okresným úradom Prešov (č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-057/JF zo dňa 11. 03. 2021).

Súčasťou správy o hodnotení boli tieto prílohy:

- Brozman, J., 2021: Imisno-prenosové posúdenie stavby
- Juračka, E., 2021: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia dobývacieho priestoru Záhradné na cestu III/3431
- Kočišová, J., 2021: Hodnotiaca správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie činnosti zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Záhradné
- Pandula, B., Kondela, J., 2020: Meranie vplyvu technickej seizmicity v lome Záhradné na okolitú zástavbu obce Záhradné a Fintice. Odborný posudok odstrelu č. 34 zo dňa 29. októbra 2020
- Plaskoň, V., 2021: Akustická štúdia č. 20-144-s
- Fulín, M., 2021: Posúdenie vplyvu zvýšenia kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Z Á H R A D N Ě na chránené územia európskeho významu Natura 2000

3. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Okresný úrad Prešov ako príslušný orgán štátnej správy zaslal listom č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-062/FJ zo dňa 10.09.2021 správu o hodnotení navrhovateľovi, povolujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, dotknutým obciam a dotknutej verejnosti, na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie prostredníctvom informácie o zverejnení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-kapacity-tazby-spracovania-stavebneho-kamena-v-lome-zahradne>

K správe o hodnotení boli doručené tieto stanoviská:

- Stanovisko Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia č. OU-PO-OSZP3-2021/037775/02 zo dňa 13.10.2021,
- stanovisko Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy č. OU-PO-OSZP3-2021/038160-02/VK zo dňa 06.10.2021,
- stanovisko Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove, oddelenia požiarnej prevencie č. ORHZ-PO-2021/000065-058 zo dňa 27.09.2021.

4. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verené prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti sa uskutočnilo dňa 6.10.2021 v obci Záhradné, ako spoločné prerokovanie pre dotknuté obce Záhradné a Fintice. Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili:

- Róbert Tkáč – starosta obce Záhradné,
- Mgr. Tereza Gmitrová – starostka obce Fintice,
- Ing. Martin Herman, Ing. Matúš Hlaváčik, Ing. Peter Varga, Mgr. Jozef Pisarčík - zástupcovia navrhovateľa spoločnosti VSK MINERAL s.r.o. a spracovateľa environmentálnej dokumentácie,
- [REDAKOVANÉ] – obyvatelia dotknutých obcí.

Z verejného prerokovania bola vyhotovená zápisnica:

Verejné prerokovanie k navrhovanej činnosti „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Záhradné“ otvoril Róbert Tkáč – starosta obce Záhradné, ktorý privítal všetkých prítomných a odovzdal slovo Ing. Petrovi Vargovi – spracovateľovi zámeru.

Ing. Peter Varga oboznámil verejnosť s navrhovanou činnosťou – bližšie popísal dobývacie metódy, spôsob drvenia suroviny či uskladnenia a expedície. Taktiež prítomných oboznámil s vypracovaným dokumentom – správou o hodnotení navrhovanej činnosti, ... Zároveň prítomných oboznámil s podkladmi na základe ktorých bola správa o hodnotení vypracovaná, medzi ktoré patrili aj odborné posudky vypracované odborne spôsobilými organizáciami. Prítomných oboznámil so závermi a výsledkami jednotlivých odborných posudkov. Osobitne sa vyjadril k aktuálnej dopravnej situácii a taktiež k budúcej dopravnej situácii posudzovanej v dôsledku zvýšenia kapacity ťažby, spracovania a transportu kameniva z lomu Záhradné. Na záver svojho vystúpenia sa vyjadril k Rozsahu hodnotenia a pripomienkam, ktoré boli uvedené v tomto dokumente.

Starosta obce Záhradné p. Tkáč poukázal na fakt, že okrem dobývacieho priestoru Záhradné (ďalej len DP Záhradné) sa v oblasti vyskytujú ďalšie 2 lomy – Fintice a Fintice I, kde dochádza ku kumulácii dopravy zo všetkých lomov.

Na poznámku p. Tkáča reagoval Ing. Varga, ktorý objasňoval vplyvy vzniknuté z navýšenia dopravy tak z jednotlivých lomov ako aj kumulatívne, pričom sa odvolával na výsledky z akustickej štúdie a dopravno-kapacitného posúdenia. Poukazoval na konkrétne výsledky meraní uvedené v akustickej štúdii, kde hladiny zvuku súvisiace s dopravou sú prekročené už v súčasnosti. Je to spôsobené samotnou infraštruktúrou obcí, kde obytné budovy priamo zasahujú do ochranného pásma ciest. Ďalej Ing. Varga zdôvodňoval navýšenie ťažby a s tým súvisiace navýšenie dopravy tým, že vyťažený materiál je potrebný pre výstavbu líniových stavieb v Prešovskom kraji, respektíve v okrese Prešov.

Starosta obce Záhradné p. Tkáč sa opýtal zástupcov spoločnosti VSK MINERAL s.r.o. na súčasný stav opráv vnútroareálovej prístupovej komunikácie v DP Záhradné, ktorá sa napája na cestu III. triedy č. 3431.

Zástupca navrhovateľa, Ing. Hlaváčik vysvetlil aktuálny stav opráv na prístupovej ceste do lomu. Zároveň zúčastnených informoval o pokračujúcej výstavbe panelovej cesty. Taktiež informoval o zakúpení malotraktora určeného na udržiavanie čistoty na ceste III. triedy v mieste napojenia prístupovej komunikácie na túto cestu a v jej širšom okolí.

Na túto argumentáciu zareagoval [REDAKOVANÉ], ktorý tvrdil, že podľa jeho informácií sú nákladné autá z lomu preťažované, čo následne spôsobuje poškodenie cestnej komunikácie. Túto informáciu má údajne priamo od vodičov nákladných áut, ktorých nechce menovať. Taktiež poukázal na neefektivitu spomínaného traktora pri čistení cesty. V týchto argumentoch ho taktiež podporil [REDAKOVANÉ]. Ing. Hlaváčik oponoval [REDAKOVANÉ] a zdôraznil, že spoločnosť VSK MINERAL s.r.o. pri nakladaní suroviny na nákladné vozidlá dodržiava ich maximálnu povolenú nosnosť. Taktiež poukázal na fakt, že zamestnanci spoločnosti majú prísny zákaz preťažovať nákladné autá alebo schvaľovať akúkoľvek aktivitu spojenú s touto činnosťou pod hrozbou finančnej pokuty. Túto argumentáciu doplnil Ing. Varga, ktorý informoval o pokutách spojených s preťažovaním nákladných automobilov, kde za každý kilogram navyše je finančná pokuta 1 €, čo v niektorých prípadoch môže predstavovať likvidačné sumy.

S touto argumentáciou sa [REDAKOVANÉ] nestotožnil a ďalej poukázal na fakt, že v DP Záhradné prebieha činnosť aj cez víkendy a sviatky, čo považuje za neprípustné a žiada, aby sa navrhovaná činnosť nevykonávala v nedele a sviatky. Ďalej opätovne pripomínal nedostatočnú údržbu znečistených ciest. S touto pripomienkou súhlasila [REDAKOVANÉ]

Z diskusie vyplynuli požiadavky:

- Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 1: aby sa navrhovaná činnosť nevykonávala v nedele a sviatky.
- Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 2: aby navrhovateľ zabezpečil intenzívnejšie čistenie cestného napojenia na cestu III. triedy č. 3431.

S týmito požiadavkami zástupca navrhovateľa Ing. Hlaváčik súhlasil a v mene spoločnosti VSK MINERAL s.r.o. prisľúbil ich dodržiavanie.

Následne sa k tejto diskusii pripojil [REDAKOVANÉ], ktorý nesúhlasil s navýšením ťažby. Argumentoval tým, že súčasný stav je veľmi zlý a napriek tomu sa ide navyšovať ťažba, pričom sa nerieši súčasný stav. Podľa p. Slavkovského navýšenie ťažby spôsobí dvojnásobné navýšenie nákladnej dopravy, čo len zhorší už aj tak zlú dopravnú situáciu.

K tejto argumentácii sa pripojila p. Gmitrová – starostka obce Fintice, ktorá skonštatovala, že samotná činnosť v DP Záhradné nie je až tak rušivá ako samotná doprava. Súhlasila aj s argumentom Ing. Vargu, že je to taktiež spôsobené infraštruktúrou obcí.

K pripomienkam [REDAKOVANÉ] sa vyjadril Ing. Hlaváčik, ktorý vysvetľoval, že stav, ktorý sa navrhuje nie je trvalý, ale dočasný a súvisí s výstavbou líniových stavieb v Prešovskom kraji. Výstavba týchto stavieb zapríčiní odľahčenie dopravnej situácie v celom regióne a taktiež odľahčí dopravným úsekom v dotknutých obciach a následne sa dopravný stav vráti do normálu. Následne vysvetľoval rozdiel medzi ťažbou a predajom nerastnej suroviny, pričom vyťaženie napr. 1 400 ton suroviny za deň automaticky neznamená, že tých 1 400 ton sa v ten deň aj predá.

Na záver diskusie sa prítomní zhodli, že hlavným problémom navrhovanej činnosti je súčasná dopravná situácia v obciach. Na túto problematiku navrhla p. Gmitrová možné opatrenie na zníženie nepriaznivých vplyvov dopravy a to zníženie maximálnej povolenej rýchlosti v postihnutých obciach Záhradné a Fintice pre nákladné vozidlá na 30 km/h. Druhým opatrením by bola možnosť výstavby chodníkov pre zvýšenie bezpečnosti chodcov v zasiahnutých obciach. S týmito opatreniami súhlasili aj ostatní prítomní [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] a starosta obce Záhradné Róbert Tkáč, pričom podotkol, že v minulosti už obec návrh tohto opatrenia podala na príslušné orgány, avšak bez úspechu.

Ing. Hlaváčik takto navrhnutým opatreniam vyjadril podporu. Taktiež starostom obcí odporúčal, že po schválení navrhovanej činnosti, môžu pri opätovnom žiadaní príslušných orgánov o zníženie maximálnej povolenej rýchlosti pre nákladnú dopravu v obciach Záhradné a Fintice na 30 km/h argumentovať navýšením ťažby v DP Záhradné a z toho vyplývajúceho nárastu nákladnej dopravy.

Taktiež Ing. Hlaváčik podal návrh, že po schválení navrhovanej činnosti spoločnosť VSK MINERAL s.r.o. poskytne obciam Záhradné a Fintice zľavu pri dodávke kameniva, potrebného na výstavbu miestnych chodníkov, aby pomohli zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky a zároveň uľahčili život obyvateľom zasiahnutých obcí.

Z diskusie vyplynuli požiadavky:

- Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 3: na zníženie maximálnej povolenej rýchlosti v postihnutých obciach Záhradné a Fintice pre nákladné vozidlá na 30 km/h.
- Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 4: na výstavbu chodníkov pre zvýšenie bezpečnosti chodcov v zasiahnutých obciach.

Na samotný záver starosta obce Záhradné Róbert Tkáč poďakoval všetkým prítomným za účasť a ukončil toto verejné prerokovanie.

(Zapísal: Mgr. Jozef Pisarčík, Záhradné, 6.10.2021)

Diskusia k požiadavkám vzneseným na verejnom prerokovaní (pozn. posudz.)

Na verejnom prerokovaní boli vznesené občanmi dotknutých obcí nasledovné požiadavky:

- *Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 1: aby sa navrhovaná činnosť nevykonávala v nedele a sviatky.*
- *Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 2: aby navrhovateľ zabezpečil intenzívnejšie čistenie cestného napojenia na cestu III. triedy č. 3431.*
- *Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 3: na zníženie maximálnej povolenej rýchlosti v postihnutých obciach Záhradné a Fintice pre nákladné vozidlá na 30 km/h.*
- *Požiadavka občanov obcí Záhradné a Fintice č. 4: na výstavbu chodníkov pre zvýšenie bezpečnosti chodcov v zasiahnutých obciach.*

Požiadavka č. 1 a 2, s ktorou zástupca navrhovateľa na verejnom prerokovaní súhlasil, bola doplnená do navrhnutých opatrení na minimalizáciu vplyvov činnosti.

Požiadavka č. 3 presahuje rámec podmienok činnosti pri jej povoľovaní, navrhovateľ ju vlastnou činnosťou nevie zabezpečiť, vyjadruje jej však podporu.

Požiadavka č. 4 je zatiaľ na všeobecnej úrovni a vyjadruje ochotu podieľať sa aj ekonomicky na rozvoji obcí, doplnená bola medzi opatrenia na minimalizáciu vplyvov činnosti.

5. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

- Stanovisko Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov – dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2021/037775/02 zo dňa 13.10.2021):
- „Zámer neuvádza vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší Z uvedených údajov je možné predpokladať, že vplyv na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu bude vplyv dlhodobý, avšak vzhľadom na charakter prevádzky a na rozsah navrhovaných zmien minimálny. Z hľadiska vplyvu na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu je možné navrhovanú činnosť považovať za málo významný vplyv“.

Vyjadrenie Okresného úradu Prešov : Okresný úrad Prešov stanovisko akceptuje

- Stanovisko Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov – dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2021/038160-02/VK zo dňa 06.10.2021), bez pripomienok.

Vyjadrenie Okresného úradu Prešov: Okresný úrad Prešov stanovisko akceptuje

- Stanovisko Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove, oddelenia požiarnej prevencie, Požiarnická 1, 080 01 Prešov – dotknutý orgán, (list č. ORHZ-PO-2021/000065-058 zo dňa 27.9.2021), bez pripomienok.

Vyjadrenie Okresného úradu Prešov: Okresný úrad Prešov stanovisko akceptuje

Správa o hodnotení obsahuje prílohy, ktoré plnia funkciu odborných posúdení najvýznamnejších vplyvov navrhovanej činnosti:

Brozman, J., 2021: Imisno-prenosové posúdenie stavby

Emisné pomery boli vyhodnotené v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia v ich okolí. Množstvo celkových emisií tuhých znečisťujúcich látok (TZL) bolo vypočítané súčtom emisií jednotlivých technologických operácií ťažby a spracovania stavebného kameňa s použitím všeobecných emisných faktorov, uverejnených vo vestníku MŽP SR (Všeobecné emisné závislosti a všeobecné emisné faktory pre vybrané technológie zariadenia, ročník XVII, čiastka 2/2009).

Modelované boli emisie TZL ako PM10 a PM2.5 pre ťažbu stavebného kameňa v rozsahu realizačného variantu 395 kt/rok. Modelové výpočty ukázali, že príspevky maximálnych krátkodobých koncentrácií, ako aj priemerných ročných koncentrácií hodnotených TZL (rovnako aj PM10 a PM2.5) od zdrojov znečistenia ovzdušia DP Záhradné neprekročili imisné limity, pričom maximá príspevkov na nachádzali v areáli DP. K prekročeniu limitných hodnôt môže dôjsť pri nepriaznivých rozptylových podmienkach do vzdialenosti 200 m od hranice areálu DP.

Pre prevenciu vzniku nepriaznivých situácií pri znečisťovaní ovzdušia boli navrhnuté prevádzkové opatrenia (zapracované do návrhu zmierňovacích opatrení).

Juračka, E., 2021: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia dobývacieho priestoru Záhradné na cestu III/3431

Odborné posúdenie spol. FIDOP s.r.o., Žilina sa zameralo na kapacitné posúdenie existujúcej stykovej križovatky ciest III/3431 a účelovej komunikácie k dobývaciemu priestoru Záhradné. Dopravný prieskum existujúcej stykovej križovatky sa konal dňa 29. apríla 2021 (deň: štvrtok) v čase od 6:00 do 18:00 hod. Dopravný prieskum bol vykonaný aj za účelom zistiť zaťaženie pre špičkové hodiny.

Pre zvýšený objem ťažby (395 kt/rok) sa uvažovalo s následným nárastom intenzity dopravy: 2 prejazdy (otočky)/hodinu pre nákladné automobily s nosnosťou 25 t a 4 prejazdy (otočky)/hodinu pre nákladné automobily s nosnosťou 17 t.

Vzhľadom k charakteru dopravy boli pre prognózu dopravy použité výhľadové koeficienty podľa TP 070 (v posudku pre rok 2021). Koeficient rastu dopravy na cesty III. triedy pre VÚC Prešov pre kategóriu ľahkých vozidiel je 1,069 a pre ťažké vozidlá 1,051.

V závere dopravnej štúdie sa konštatuje, že posudzovaná križovatka za uvedených predpokladov bude kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - tzn. vrátane dopravy od plánovanej investície - t. j. minimálne do roku 2041. Zvýšená intenzita dopravy počas prevádzky navrhovanej činnosti nespôsobí dopravné problémy na okolitých komunikáciách cestnej siete.

Kočišová, J., 2021: Hodnotiaca správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie činnosti zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Záhradné

Hodnotiaca správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA – *Health Impact Assessment*) bola vypracovaná podľa ustanovení § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Bola spracovaná v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie.

V rámci skríningu HIA boli analyzované dokumenty oznámenie o zmene navrhovanej činnosti (TRATEC s.r.o., Prešov), akustická štúdia (EnA CONSULT s.r.o., Topolčany) a imisno-prenosové posúdenie stavby (RNDr. Juraj Brozman). Závěry odbornej štúdie HIA sú nasledovné:

Na základe vyhodnotenia výstupov z akustickej štúdie je možné konštatovať, že posudzovaná činnosť neovplyvňuje hlukové pomery z líniových ani mobilných zdrojov hluku vo vonkajšom prostredí v posudzovanej obytnej zóne.

Súčasné hlukové pomery v dotknutej obytnej zóne obcí Záhradné a Fintice je zanedbateľný, prírastok hlukových hladín pred fasádami obytných domov sa predikoval na úrovni 0,7 dB.

Vypočítané imisie nachádzajúce sa v blízkosti dotknutých domov a hluk, ktorý pochádza z hodnotenej činnosti sú pod úrovňou limitov požadovanou platnou legislatívou a vypočítané koeficienty nebezpečenstva (HI) aj so zohľadnením vplyvu pre vybrané imisie sú menšie ako 1.

Riziko zmeny kvality ovzdušia resp. riziko prírastku z hľadiska očakávaného vplyvu na zdravie obyvateľstva v kritickej zóne a sledovanom území vznikajúce z imisného zaťaženia je možné považovať za akceptovateľné pri zadaných a deklarovovaných podmienkach prevádzky kameňolomu.

Z procesu hodnotenia zdravotného rizika obyvateľov obcí Záhradné a Fintice a jej príslušných častí vyplýva, že prevádzka ťažby stavebného kameňa nepredstavuje zvýšenie zdravotného rizika obyvateľov.

Výsledky hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa - andezitu v lome Záhradné“ nepreukázali možné ohrozenie zdravia obyvateľov v okolitej obytnej zástavbe ani významné zhoršenie podmienok bývania.

Za predpokladu, že sa budú dôsledne dodržiavať všetky schválené prevádzkové postupy a príslušné legislatívne predpisy, možno na základe vykonaného hodnotenia dopadov na verejné zdravie objektívne vyhodnotiť prevádzku „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa - andezitu v lome Záhradné“ ako celospoločensky akceptovateľnú bez závažného vplyvu na zdravie pracovníkov a obyvateľov bývajúcich v posudzovanej oblasti.

Zo záverov odbornej štúdie HIA vyplynul návrh zmiernovacích opatrení:

Na obmedzenie fugitívnych emisií TZL z technologických procesov dobývania a spracovania kameniva a expedície v DP boli prevzaté opatrenia špecifikované v posudku Brozman, J. (2021).

Z hľadiska hlukovej situácie zo zdrojov v technologických zariadeniach lomu sa konštatuje, že vzhľadom na výsledky merania hluku nie je potrebné realizovať protihlukové opatrenia z dôvodu rozšírenia ťažby v lome Záhradné. V dôsledku morfológie terénu sa obytná zóna dotknutých obcí nachádza v akustickom tieni. Hluk od technologických zariadení lomu nebude v najbližšej obytnej zóne subjektívne počuteľný. Izofóna najvyššej prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný interval deň nepresahuje hranice dobývacieho priestoru.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde v riešenom území k nárastu dopravného hluku v okolí cesty III/3431 v obci Fintice o 0,7 dB. Uvedený nárast je z hľadiska subjektívneho sluchového vnímania nevýznamný, z objektívneho hľadiska sa tento rozdiel prírastkov hluku z dopravy pohybuje v rámci pásma neistoty bežného merania hladiny akustického tlaku. V obci

Záhradné v dôsledku zmeny smerovania dopravy z lomu nedôjde k zmenám v úrovni hluku z dopravy.

Odporúča sa revitalizácia zelene pozdĺž komunikácií z pohľadu jej izolačnej funkcie a budovanie obchvatov mimo obytných zón z dôvodu zvýšenej dopravy z/do lomu.

Pandula, B., Kondela, J., 2020: Meranie vplyvu technickej seizmicity v lome Záhradné na okolitú zástavbu obce Záhradné a Fintice. Odborný posudok odstrelu č. 34 zo dňa 29. októbra 2020

Meranie technickej seizmicity Fakulty BERG, TU v Košiciach sa uskutočnilo 29.10.2020 na clonovom odstrelu č. 34 (ďalej CO 34) na individuálnu zástavbu v obciach Záhradné a Fintice (rodinné domy). Namerané hodnoty boli vyhodnotené podľa STN EN 1998-1/NA/Z1 Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií.

Výsledky merania seizmických účinkov CO 34 preukázali zníženú rýchlosť kmitania seizmických vln budených technickou seizmicitou v lome Záhradné, v porovnaní z predchádzajúcimi odstreli. Namerané hodnoty neprekročili 20 % najnižšej povolenej hodnoty, stanovenej STN EN.

Plaskoň, V., 2021: Akustická štúdia č. 20-144-s

Akustickú štúdiu vypracovala spol. EnA CONSULT s,r.o., Topolčany podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Na kalibráciu výpočtového softwaru pre modelovanie hluku vo vonkajšom ovzduší sa použilo technické kalibračné meranie zo dňa v 29.10.2020.

Kalibračné meranie imisii hluku z dopravy sa uskutočnilo vo vzdialenosti v blízkosti pozemku RD č. 258/4 na južnom okraji intravilánu obce Záhradné (merací bod M1) a v blízkosti pozemku RD č. 650/175 na severnom okraji intravilánu obce Fintice (bod M2).

Hladiny hlukových imisii vo vonkajšom prostredí (pre variant 395 kt/rok) z líniových zdrojov hluku sa určili výpočtovou metódou pomocou programového produktu CadnaA v.2020 podľa metodiky NMPBRoutes-96 upravenej pre podmienky SR. Východiskovými výpočtovými parametrami bola intenzita a zloženie cestnej dopravy na posudzovaných dopravných úsekoch, kvalita povrchu vozovky, plynulosť dopravného prúdu, terénny profil a urbanizačná štruktúra posudzovaného územia.

Počas roka sa uvažuje s počtom 300 expedičných dní, čo predstavuje expedíciu cca 1 316 ton produktov počas pracovného dňa v čase 6:00 – 18:00 hod. Odvoz produktov budú zabezpečovať nákladné vozidlá s úžitkovou nosnosťou 17 a 25 ton nákladu.

Z porovnania predikciou zistených ekvivalentných hladín akustického tlaku A-zvuku vo vonkajšom chránenom prostredí obytnej zóny s prípustnými hodnotami hluku vyplývajú nasledovné závery:

Pre automobilovú dopravu - referenčný interval deň - porovnanie súčasného a navrhovaného stavu:

- súčasný stav: prípustná hodnota (PH) je prekročená v bodoch V1, V2, V4 - V6 o menej ako 10 dB
- navrhovaný stav: prípustná hodnota PH je prekročená v bodoch V1, V2, V4 - V6 o menej ako 10 dB

V súčasnosti je posudzovaná časť obytného územia obcí Záhradné a Fintice zaťažovaná dopravným hlukom z cesty III/3431. Dopravný hluk pred oknami obytných objektov v okolí tejto cesty prekračuje prípustnú hodnotu stanovenú pre referenčný interval deň a večer.

Miera prekročenia je daná vzdialenosťou obytnej budovy od osi danej komunikácie, pričom táto vzdialenosť v mnohých prípadoch zasahuje do ochranného pásma ciest nižšej triedy v zmysle cestného zákona (zákon č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách).

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde v riešenom území k nárastu dopravného hluku v okolí cesty III/3431 v obci Fintice o 0,7 dB. Uvedený nárast je z hľadiska subjektívneho sluchového vnímania nevýznamný, z objektívneho hľadiska sa tento rozdiel príspevkov hluku z dopravy

pohybuje v pásme neistoty bežného merania hladiny akustického tlaku. V obci Záhradné v dôsledku zmeny smerovania dopravy z lomu nedôjde k zmenám v úrovni hluku z dopravy. Pre zdroje hluku z dennej prevádzky technológie lomu nepresahujú prípustné hodnoty hluku (súčasné, ani modelované) prípustné hodnoty stanovené pre priemyselné zdroje v dennom resp. večernom referenčnom intervale.

Fulín, M., 2021: Posúdenie vplyvu zvýšenia kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Z Á H R A D N Ě na chránené územie európskeho významu Natura 2000

Autor vychádzal z doterajších osobných terénnych poznatkov z daného územia a širšieho okolia. Prieskum bol vedený necielene v priebehu predchádzajúceho obdobia líniovým aj bodovým transektom so zameraním sa na vizuálne a akustické pozorovanie živočíšnych druhov. V dňoch 23. a 24. 8 2021 bol realizovaný aj jednorazový prieskum v lome.

Reflektuje sa skutočnosť, že ťažbou vo viacetážovom lome vznikol v súčasnosti lesnatom území nový typ skalného biotopu. S ním súvisí aj dočasný nárast biodiverzity rastlín aj živočíchov. V súčasnosti je v lome registrovaná prítomnosť svižníka (*Cicindela arenaria*), konika modrého (*Oedipoda caerulea*), výra skalného (*Bubo bubo*), trasochvosta bieleho (*Motacilla alba*), žltouchvosta domového (*Phoenicurus ochruros*), vrabca poľného (*Passer montanus*) a počas migrácie aj skaliarika sivého (*Oenanthe oenanthe*).

Opustené časti lomu ako aj depónie menej kvalitnej suroviny, ktoré vznikli v minulosti, sú už v súčasnosti a dá sa predpokladať, že budú aj do budúcnosti priestorom, na ktorom sa uchytili pionierske druhy vegetácie - podbeľ liečivý (*Tusilago farfara*), praslička sp. (*Equisetum* sp.) a následne po nich sú tieto nefunkčné plochy v lome miestom šírenia sa invázných druhov vegetácie ako sú: zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*), durman obyčajný (*Datura stramonium*), hviezdňik ročný (*Stenactis anua*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a i. nepôvodné druhy pre dané územie. Pre obmedzenie šírenia sa týchto druhov do územia európskeho významu za hranicu dobývacieho priestoru je potrebné zabezpečiť neustálu likvidáciu resp. tlmenie šírenia sa týchto invázných druhov tak ako to ustanovuje zákona č. 543/2002. Z. z o ochrane prírody a krajiny užívateľom, nájomcom a vlastníkom územia.

Odborné posúdenie obsahuje aj hodnotenie možného ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany v najbližších územiach európskeho významu siete Natura 2000.

- SKUEV0322 Fintické svahy (1 krát priamy – kunka žltobruchá, 1 krát nepriamy – netopier veľkouchý, 8 krát žiadny vplyv). Prípado priameho ovplyvnenia druhu kunka žltobruchá sa v súvislosti s ťažbou vzťahuje k situácii, že by k reprodukcii dochádzalo v mlákach a na prístupových cestách v priestore lomu. Prípado nepriameho ovplyvnenia druhu sa vzťahuje k situácii, keď by netopier veľkouchý využíval štrbiny skál v aktívnej časti lomu.
- SKUEV0323 Demjatské kopce (4 krát žiadny vplyv).
- SKUEV0332 Čergov (2 krát nepriamy v prípade migrácie – medveď hnedý a rys ostrovid, 8 krát žiadny vplyv).
- SKCHVU052 Čergov (25 krát žiadny vplyv).

V odbornom posúdení sa záverom konštatuje, že zvýšenie kapacity ťažby v lome Záhradné (z hľadiska vplyvov) neprekročí doterajšie hranice dobývacieho priestoru a tak sa nepredpokladá vznik rušivého dopadu na predmety ochrany prírody v okolitých chránených územiach.

Dňa 11.03.2022 Okresný úrad Prešov vydal Závorečné stanovisko z posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti č. OU-PO-OSZP3-2022/00519-070, proti ktorému bolo podané odvolanie Ing. Petra Slavkovského, Tulčicka 24, 082 16 Záhradné a ktoré bolo rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov (ďalej len „odvolací orgán“) č. OU-PO-OOP3-2022/048607-02 zo dňa 12.10.2022, právoplatné dňa 09.11.2022, podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov ďalej len „správny poriadok“) zrušené a vrátené Okresnému úradu Prešov na nové prejednanie a rozhodnutie. Odvolací orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie, odvolanie, konanie, ktoré mu predchádzalo, aj spisový materiál súvisiaci s napadnutým rozhodnutím

v celom rozsahu, porovnal ho so všeobecne záväznými právnymi predpismi a na základe toho uviedol, že na základe vykonaného posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, ako aj celospoločenského úžitku, možno navrhovanú zmenu činnosti považovať za únosnú, za predpokladu dodržania opatrení navrhovaných na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, avšak napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi, a to s ustanovením § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku a zistil nezrovnalosti pri doručovaní tak napadnutého rozhodnutia, ako aj iných listín, účastníkom konania.

Odvolačný orgán zdôraznil, že v napadnutom rozhodnutí Okresný úrad Prešov v rozpore s ustanovením § 47 ods. 3 správneho poriadku neuviedol, ako sa vyrovnal s pripomienkami Róberta Pecucha.

Odvolačný orgán poučil Okresný úrad Prešov, že v ďalšom konaní bude musieť postupovať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vysporiadať sa s pripomienkami účastníkov konania a reagovať na ne v odôvodnení rozhodnutia a doručiť dôležité písomnosti do vlastných rúk účastníkom konania. Keďže odvolačný orgán nepožadoval doplnenie ďalších podkladov, Okresný úrad Prešov v rámci nového prejednanja vychádzal z podkladov už predložených v rámci konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP3-2022/000519-084 zo dňa 09.12.2022 upovedomil podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku dotknuté subjekty o pokračovaní konania vo veci posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa v lome Záhradné“ a zároveň tým istým listom upovedomil účastníkov konania, že majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

6. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Okresný úrad Prešov určil za spracovateľa odborného posudku v zmysle § 36 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie RNDr. Jaroslava Schwarza, Pod Banošom 2, 974 11 Banská Bystrica. Listom č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-067/JFZM zo dňa 24.11.2021 mu zaslal podklady na vypracovanie odborného posudku, ktorými boli stanoviská doručené k správe o hodnotení činnosti a záznam z verejného prerokovania.

Navrhovateľovi bolo Okresným úradom Prešov zaslané oznámenie č. OU-PO-OSZP3-2021/002729-068/JFZM zo dňa 24.11.2021 o určení spracovateľa odborného posudku.

Odborný posudok, vypracovaný RNDr. Jaroslavom Schwarzom, Pod Banošom 2, 974 11 Banská Bystrica, ako odborne spôsobilou osobou na spracovanie odborného posudku zapísanou v zozname odborne spôsobilých osôb pod č. 2/95-OPV bol Okresnému úradu Prešov doručený dňa 10.01.2022.

Spracovateľ odborného posudku na strane č. 27 odborného posudku uvádza nasledovné:

„na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva z hľadiska jeho pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti so zameraním na súlad so záujmami ochrany prírody a územnoplánovacími zámermi, úrovňou spracovania správy o hodnotení, stanoviskami orgánov a organizácií dotknutých navrhovanou činnosťou, ako aj dotknutej

verejnosti odporúčam realizáciu navrhovanej činnosti „Zvýšenie kapacity ťažby a spracovania stavebného kameňa v lome Záhradné“ za dodržania podmienok uvedených ... Okresný úrad Prešov odporúča realizačný variant a zvýšenie objemu ťažby o 196 tis. ton / rok na 395 tis. ton / rok.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1. Prehľad najvýznamnejších vplyvov činnosti

Vzhľadom na umiestnenie Lomu Záhradné v dostatočnej vzdialenosti mimo urbanizované zóny dotknutých obcí (Záhradné, Fintice) hodnotíme medzi významné vplyvy negatívne vplyvy na obyvateľstvo vyplývajúce z dopravy, súvisiacej s ťažbou a predajom kameniva, najmä v kumulácii a synergii s inými činnosťami, vykonávanými v území.

Menej významné vplyvy, aj so zohľadnením záverov špecializovaných odborných posudkov, sú vplyvy z prevádzky kameňolomu (rozpojovanie hornín, úprava) a vplyvy na chránené územia v blízkom okolí.

V protivahe k negatívnym vplyvom činnosti je potrebné zdôrazniť pozitívne vplyvy – nevyhnutnosť výroby kameniva, ktorého produkcia sa zvyšuje predovšetkým s ohľadom na prebiehajúce a chystané infraštruktúrne projekty, najmä výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest. Dobudovanie cestnej siete je jediným účinným opatrením na odľahčenie dopravy, vedenej v súčasnosti cez centrá dotknutých obcí.

Vplyvy na obyvateľstvo

Prevádzka kameňolomu, teda rozpojovanie hornín (odstrely), úprava suroviny (drvenie a triedenie suroviny) a expedícia produktov – frakcií kameniva – je zdrojom negatívnych vplyvov a to hluku, prašnosti a vibrácií. Pritom samotná činnosť v kameňolome nemá na pohodu a kvalitu života obyvateľov významnejší vplyv (ako preukázali aj odborné posudky imisno-emisný, hlukový a HIA), najmä vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť lomu od obytných zón (asi 1 000 m od najbližšej súčasnej obytnej zástavby v obci Záhradné a asi 730 m od plánovaných plôch obytnej zástavby podľa územnoplánovacej dokumentácie obce).

Podľa percepcie obyvateľov dotknutých obcí (aj podľa pripomienok k navrhovanej činnosti a zápisu z verejného prerokovania) je najvýznamnejším vplyvom negatívny vplyv na kvalitu života obyvateľov z hlučnosti, exhalátov a vibrácií z nákladnej dopravy a to predovšetkým v kumulácii k súčasnej úrovni dopravy cez dotknuté obce.

• Hluk

Posúdenie hluku v dotknutom území bolo zhodnotené v akustickej štúdií (Plaskoň, 2021). Zo záverov štúdie vyplýva, že z hľadiska automobilovej dopravy je časť obytného územia obcí Záhradné a Fintice už v súčasnosti zaťažovaná dopravným hlukom z cesty III/3431.

Miera prekročenia prípustnej hodnoty pre hlukové zaťaženie je daná vzdialenosťou obytnej budovy od osi danej komunikácie, pričom táto vzdialenosť je v mnohých prípadoch menšia ako ochranné pásmo ciest nižšej triedy podľa cestného zákona (zákon č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde v riešenom území k nárastu dopravného hluku v okolí cesty III/3431 v obciach Záhradné a Fintice o 0,7 dB.

Z hľadiska celkovej hlukovej záťaže nejde o významný nárast, v synergii s ostatnými vplyvmi dopravy a v kumulácii s celkovým nárastom dopravy však aj takýto nárast môže byť vnímaný výrazne negatívne.

Hluková záťaž na základe odborných posudkov (model šírenia hluku a vibrácií z výrobných technológií lomu k obytnej zóne Záhradné, vypracovaného v rámci akustickej štúdií a hodnotiacej správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie) by ani po navýšení ťažby na 395 kt/rok nemala prekročiť prahové hodnoty. V tejto súvislosti je navrhované zmiernovacie

opatrenie, ktoré prácu v kameňolome limituje na dobu 6:00 hod – 18:00 hod, s vylúčením nedele a štátnych sviatkov.

- **Znečistenie ovzdušia**

Sprievodným javom rozpojovania hornín a ich úpravy (drvenie a triedenie) je produkcia prašnosti (t. j. tuhých znečisťujúcich látok – TZL), vyjadrená cez koncentrácie častíc PM10 a PM2.5. Na základe odborného posúdenia (imisno-prenosový posudok – Brozman, 2021) bolo dosah produkcie prašnosti pri normálnej prevádzke obmedzený na územie dobývacieho priestoru, pri nepriaznivých rozptylových podmienkach maximálne do vzdialenosti asi 200 m od hranice DP.

Produkcia prachu v bezzrážkových obdobiach môže byť v súlade s návrhom zmiernovacích opatrení účinne kontrolovaná použitím kropiacich a mlžiacich zariadení na dopravníkových pásoch, ako aj čistením a kropením príjazdovej komunikácie ku kameňolomu

Vplyvy na horninové prostredie

Vplyv na horninové prostredie spočíva v postupnom vydobytí zásob nerastnej suroviny - andezitu - na vymedzenom území (v dobývacom priestore), Ide o nevratný vplyv. Z toho dôvodu je potrebné dbať na úplné a racionálne využitie zásob stavebného kameňa pri výrobe drveného kameniva a minimalizáciu množstva ťažobných odpadov.

Ťažbou nerastnej suroviny sa bude nenávratne meniť reliéf.

Vplyvy na klimatické pomery

V priestore otvorených skalných plôch sa zem bude viac prehrievať a aj ochladzovať v porovnaní s plochami s vegetačným pokryvom. Mikroklimatické (tepelné) zmeny budú malé a miestne.

Vplyvy na ovzdušie

Príspevkom k znečisteniu ovzdušia je prašnosť produkovaná technológiou ťažby a úpravu nerastnej suroviny – stavebného kameňa (pozri Vplyvy na obyvateľstvo – Znečistenie ovzdušia).

Maximálne príspevky krátkodobých koncentrácií PM10 a PM2.5 pre porovnávané stavy kapacity ťažby (súčasný a navrhovaný stav) sú rovnaké, pretože hodinový výkon úpravárenských zariadení je rovnaký (bez ohľadu na ročnú produkciu). Rozdiel je len v počte prevádzkových hodín, ktorý sa prejaví na hodnotách priemerných ročných koncentrácií.

Vplyvy na vodné pomery

Ťažená časť ložiska sa nachádza nad miestnou eróznou bázou a zároveň nie je zvodnená. Hladina podzemnej vody nie je a nebude navrhovanou činnosťou dotknutá.

Odvodnenie územia je riešené samospádom. Z územia ťažby je zrážková voda odvádzaná systémom zvodov a priekop.

Ku kontaminácii podzemnej vody môže výnimočne dôjsť v prípade neštandardných situácií, ako je napr. uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel, spracovateľských strojov – technologických liniek, následkom nehôd. Pre prípad havárií je spracovaný havarijný plán.

Vplyvy na pôdu

Ťažba sa vykonáva v určenom dobývacom priestore (DP). Vplyvy na pôdu sú definované záberom lesnej pôdy v DP Záhradné. Nevyhnutná skrývka lesnej pôdy (nehomogénna zmes hĺn a skál) bude deponovaná na ploche ťažobného priestoru. Ich využitie je možné a predpokladá sa pri rekultivácii vydobytých častí lomu.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Dobývanie výhradného ložiska sa v posudzovanom území vykonáva bez väčšej prestávky viac ako 40 rokov. Vplyvy na faunu a flóru dotknutého územia, na ktorom je vykonávané povrchové dobývanie ložiska, sa prejavujú najmä odstránením lesných porastov pri postupe dobývania v DP Záhradné, stratou pôvodných biotopov, zánikom existujúcich hniezdných a reprodukčných možností pre živočíchy napr. stromových dutín (vtáky, netopiere, ...),

vytvorením čiastočnej bariéry pre migrujúce živočíchy, vyrušovaním živočíšnych druhov z dôvodu zvýšeného pohybu mechanizmov a ľudí a zvýšenou hlučnosťou, ktorá môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov. Rozšírením kapacity dobývania sa doterajšie vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy v dotknutej lokalite podstatne nezmenia.

Ťažbou vo viacetážovom lome vznikol v území nový typ skalného biotopu. S ním súvisí aj dočasný nárast biodiverzity rastlín aj živočíchov (objavenie sa druhov prispôsobených na skalné biotopy). Medzi pionierskymi druhmi sa objavili aj invázne druhy, ktorých šírenie bude potrebné limitovať - najmä zlatobyl kanadská (*Solidago canadensis*) a ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*).

Vplyvy na krajinu, územná ochrana

V dôsledku ťažby sa zmenil pôvodný ráz krajiny tým, že v prírodnom pôvodne zalesnenom prostredí vznikol nový prvok povrchového lomu. Po ukončení ťažby bude možné začleniť ho do krajiny vykonaním rekultivácie.

Pre celkovú dotknutú plochu je v pláne rekultivácie navrhnuté spätné uloženie zeminy v objeme asi 5 000 m³, jej rozprestretie a výsadba lesných porastov. Skalné steny s úklonom cca 70° zostanú bez odokryté. Následne bude realizovaná biologická rekultivácia výsadbou hospodárskeho lesa v zastúpení drevín dub zimný 50 %, buk lesný 30 % a borovica lesná 20 %.

Z hľadiska scenérie nedôjde pri navýšení ťažby k výraznej zmene oproti súčasnému stavu. Z dlhodobého hľadiska bude mať dôležitý význam v záujmovom území správne a dôsledne vykonaná rekultivácia územia s prijateľným a nerušivým začlenením po prírodnom prostredí, bez výraznej zmeny v estetickom vnímaní krajiny.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Z hľadiska vplyvov na ÚSES predstavuje dobývací priestor Záhradné plošnú bariéru, stacionárny zdroj hlučnosti a prašnosti, s koncentráciou ťažkej nákladnej dopravy, s rušivým vplyvom na nadregionálny biokoridor Stráže – Hradová.

Pokračovania dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Záhradné nie je v území novou činnosťou, ale jej pokračovaním, ktorá sa na ložisku vykonáva dlhodobo. Živočíšstvo v dotknutom území je už dostatočne prispôsobené vplyvom posudzovanej činnosti. Rozšírením kapacity dobývania sa podmienky v dotknutej lokalite podstatne nezmenia.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Ťažba andezitových hornín ako stavebného kameňa a výroba drveného kameniva v dobývacom priestore Záhradné je dôležitým zdrojom pre stavebný priemysel, čo je významné najmä v súvislosti s veľkými infraštruktúrnymi projektmi, ktorých cieľom je dobudovať sieť diaľnic a rýchlostných ciest. To je nakoniec aj jeden z dôvodov, prečo kameňolom Záhradné potrebuje navýšiť ročnú ťažbu.

Funkčná sieť diaľnic a rýchlostných ciest je jednou zo základných podmienok ekonomického rozvoja regiónu a spôsob, ako riešiť tranzitnú dopravu cez zastavané územia obcí.

2. Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou

Z hľadiska územného rozvoja je navrhovaná činnosť v súlade s platným územným plánom obce Záhradné (ÚPN-O Záhradné – Ateliér Urbeko, s.r.o., Prešov, 2008; záväzná časť ÚPD bola schválená všeobecne záväzným nariadením obce č. 1/2008, zmeny a doplnky č. 1 z r. 2015 a č. 2 z r. 2020), v ktorom sa zohľadňuje plocha DP Záhradné ako výrobný areál („plochy výroby a skladov“). Navrhovaná činnosť nezasiahne mimo hraníc schváleného dobývacieho priestoru (DP) Záhradné.

3. Navrhnuté opatrenia na minimalizáciu vplyvov

Environmentálna dokumentácia obsahuje nasledovný návrh opatrení:

Územnoplánovacie opatrenia:

Z hľadiska územného rozvoja je navrhovaná činnosť v súlade s platným územným plánom obce Záhradné. Pre predmetnú činnosť bolo vydané rozhodnutie o využití územia.

Technické opatrenia:

- Vo vymedzenom priestore na základe schváleného projektu "Rekultivácia priestorov po ťažbe" vykonávať technickú rekultiváciu ťažobného priestoru po ukončení dobývania vo vymedzenom území.
- Vykonať biologickú rekultiváciu po vykonaní technickej rekultivácie.
- Dodržiavať platné predpisy a schválenú technickú dokumentáciu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.
- Pri trhacích prácach sa budú používať len výbušniny a pomôcky trhacej techniky, ktoré boli legálne uvedené na trh.
- Ťažobné a úpravárenské mechanizmy a dopravné prostriedky udržiavať v riadnom technickom stave a vykonávať priebežné technické prehliadky a údržbu mechanizmov.
- Zabezpečiť prostriedky na likvidáciu prípadného úniku nebezpečných odpadov a nebezpečných látok do prírodného prostredia (vapex, perlit, lopaty, vrecia ...).

Technologické opatrenia:

- Predchádzať prevádzkovým nehodám pravidelnou kontrolou strojného a technologického zariadenia a dodržiavaním schválených technologických postupov pre jednotlivé postupy a činnosti.
- Riešiť všetky predvídateľné druhy havárií, ktoré sa môžu vyskytnúť v lome a tých havárií, ktoré svojimi dôsledkami môžu ohroziť pracujúcich v prevádzke.
- Dodržiavať schválený projekt: Plán otvárania, prípravy a dobývania ložiska stavebného kameňa v DP Záhradné.
- Primárne vrtno-trhacie práce pri dobývaní clonovým odstrelom budú podrobne rozpracované v technologickom postupe a v prípade, že sa jedná o trhacie práce malého rozsahu (TPMR) budú tieto rozpracované v technickom projekte odstrelom.
- Sekundárne rozpojovanie sa vykoná podobne ako pri primárnom rozpojovaní podľa vypracovaného technologického postupu trhacích prác pre túto činnosť.
- Pre všetky tieto ostatné trhacie práce podľa potreby vypracovať technologické postupy trhacích prác a vykonávať ich budú strelmajstri s príslušnou odbornosťou.
- Vyhodnocovať neodstrániteľné nebezpečenstvá a neodstrániteľné ohrozenia pre jednotlivé technologické postupy, zariadenia a pracovné pozície.
- Zdroje znečisťovania ovzdušia banskej činnosti prevádzkovať v súlade s platnou právnou úpravou na ochranu ovzdušia, dodržať hygienické limity.
- Racionálne a efektívne realizovať ďalšie protiprašné opatrenia na ložisku, pri úprave, na skládkach suroviny a na dopravných trasách, v suchom období používať kropenie.
- Odpady vznikajúce pri výkone banskej činnosti tvoriacich predmet podnikania zaraďovať podľa platného Katalógu odpadov a viesť predpísanú evidenciu.
- Z hľadiska imisnej situácie je nutné dôsledné uplatňovanie technologických postupov počas dobývania údržbou a podľa možnosti kapotovaním kritických zariadení a správnym dobývacím postupom. V čase dlhodobého suchého obdobia znižovať celkovú prašnosť pravidelným skrúpaním trás vnútropodnikovej a okolitej dopravy.
- Na obmedzovanie fugitívnych emisií TZL z technologických procesov dobývania a spracovania kameniva a expedície v dobývacom priestore je potrebné na základe imisno-prenosového posúdenia vykonávať nasledovné opatrenia:
 - Horninu v upravárenských linkách je potrebné spracovať čo najskôr po vyťažení, pokiaľ má ešte prirodzenú vlhkosť.

- Horninu s nízkou vlhkosťou pri nakladaní do násypky drvičov dostatočne skrápať.
- Vytriedené kamenivo na mobilných linkách v spodnej časti hlavného a bočných vynášacích pásových dopravníkov za suchého počasia v prípade potreby skrápať.
- Dopravné cesty a manipulačné plochy pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie alebo obmedzenie rozprašovania.
- Za suchého počasia skládky vytriedeného kameniva v spodnej časti lomu počas nakladania na expedičné vozidlá dostatočne skrápať.
- Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu. V prípade potreby vodičov odberateľov odvážajúcich produkciu kameniva, pri odchode z lomu na túto podmienku upozorňovať.

Organizačné a prevádzkové opatrenia:

Počas prevádzky navrhovanej činnosti je nevyhnutné, aby zamestnanci dodržiavali pracovné postupy a pracovnú disciplínu, pri práci používali ochranné pomôcky a dodržiavali opatrenia navrhnuté v prevádzkovom poriadku a ostatných dokumentoch prevádzky lomu.

Počas prevádzky lomu dodržiavať hygienické limity faktorov pracovného prostredia na najnižšej dosiahnuteľnej úrovni, dodržiavať ustanovenia zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí ako aj nariadenie vlády č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Protihlukové opatrenia pre dodržanie prípustných a akčných hodnôt určujúcich veličín hluku hladiny A akustického tlaku - vo vonkajšom prostredí sú:

- v deň, keď sa vykoná odstrel je prestávka v ťažbe min. 3 hodiny,
- ináč sa predpokladá prestávka v ťažbe pre deň 1 hodinu,
- odstrel sa vykoná medzi 6:00 až 18:00 hodinou, a maximálne 1x za deň,
- príjazdová komunikácia bude udržiavaná hladká, skrápaná.

Iné opatrenia:

Inými opatreniami, ktoré sa tiež realizujú v súvislosti s navrhovanou činnosťou sú napríklad aj opatrenia pre zníženie resp. minimalizáciu rizika vzniku prevádzkovej havárie, ďalej sú to školenia zamestnancov pracujúcich na jednotlivých častiach prevádzky.

Následne je potrebné dodržiavať všetky ďalšie opatrenia, ktoré vyplývajú zo stanovísk a rozhodnutí dotknutých orgánov.

4. Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie sú navrhnuté tak, aby boli technicky realizovateľné a bez vplyvu na časový harmonogram a ekonomiku činnosti ťažby.

Ide prevažne o opatrenia vyplývajúce z legislatívnych požiadaviek na racionálne využívanie ložísk nerastných surovín, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť banskej prevádzky a ochranu prírody a krajiny.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHovANEJ ČINNOSTI NA NAVRHovANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V širšom okolí dotknutého územia sa nachádzajú chránené územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Ide predovšetkým o územie európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy a SKUEV0323 Demjatské kopce.

SKUEV0322 Fintické svahy

Lokalitu Fintické svahy predstavujú svahy s lesmi (90 % plochy) a hrebeňom kopcov tiahnucich sa od západu na východ. Na niektorých miestach sa vyskytujú kamenné svahy s typickými subpanónskymi stepnými trávnatými plochami, väčšinou orientované južne. Na mieste a v okolí dominujú zrúcaniny hradu Kapušany. Na lokalite bol zaznamenaný výskyt chránených druhov zvierat, napr.: belozúbka bielobruchá (*Crocidura leucodon*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), modlivka zelená (*Mantis religiosa*). Medzi národne významné druhy rastlín patria napríklad: kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), plamienok rovný (*Clematis recta*), zvonček bolonský (*Campanula bononiensis*).

SKUEV0322 Fintické svahy susedí s hranicou DP Záhradné na jeho južnej – juhovýchodnej strane.

Stav ochrany pre zoológické monitorovanie na vybraných druhoch:

- jašterica múrová (*Podarcis muralis*) – dobrý 22,2 %, 77,8 %
- kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) - dobrý

Stav ochrany pre botanické monitorovanie pre vybrané druhy:

- poniklec otvorený (*Pulsatilla patens*) - nevyhovujúci 100,0 %

Stav ochrany pre monitorovanie biotopov:

- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy – dobrý 100,0 %
- 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy – dobrý 100,0 %
- 9110 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku – nevyhovujúci 100,0 %

Bolo vykonané odborné posúdenie na chránené územia európskeho významu Natura 2000 (Fulín, 2021), zamerané o. i. na hodnotenie možného ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany v SKUEV0322 Fintické svahy. Celkom bol hodnotený možný vplyv činnosti na 10 druhov (kunka žltobruchá, modráčik bahňákový, ohniváček veľký, spriadač kostihojový, netopier veľkouchý, poniklec veľkokvetý, modráčik krvavcový, mlynárik východný, poniklec otvorený) s výsledkom 1 krát priamy vplyv – kunka žltobruchá, 1 krát nepriamy vplyv – netopier veľkouchý, 8 krát žiadny vplyv – ostatné druhy). Prípado priameho ovplyvnenia druhu kunka žltobruchá sa v súvislosti s ťažbou vzťahuje k situácii, že by k reprodukcii dochádzalo v mlákach a na prístupových cestách v priestore lomu. Prípado nepriameho ovplyvnenia druhu sa vzťahuje k situácii, keď by netopier veľkouchý využíval štrbiny skál v aktívnej časti lomu.

SKUEV0323 Demjatské kopce

Lokalitu tvorí 5 kopcov so zachovanou xerofilnou vegetáciou a je obklopená mestskou a poľnohospodársky intenzívne využívanou krajinou, kde sa striedajú trávnaté porasty s ornou pôdou a lesmi. Na nálezisku bol zaznamenaný výskyt národne významných druhov rastlín, napr.: *Thalictrum simplex subsp. galioides*, *Aster amelloides*.

Ďalší rastlinný druh *Linum tenuifolium*, ktorý nepatrí k národne dôležitým druhom, je v celom Prešovskom kraji veľmi vzácny. Výskyt *Echium russicum* je pozoruhodný, pretože na danom mieste je zaznamenaná najsevernejšia lokalita druhu na Slovensku. Výskyt *Pulsatilla grandis* predstavuje aj najsevernejšiu známu lokalitu druhu na Slovensku.

Od DP Záhradné je SKUEV0323 Demjatské kopce vzdialené asi 3,8 km.

Stav ochrany pre botanické monitorovanie pre vybrané druhy:

- hadinec červený (*Echium russicum*) - dobrý 100,0 %

Bolo vykonané odborné posúdenie na chránené územia európskeho významu Natura 2000 (Fulín, 2021), zamerané o. i. na hodnotenie možného ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany v SKUEV0323 Demjatské kopce. Celkom bol hodnotený možný vplyv

činnosti na 4 druhy (kunka žltobruchá, hadinec červený, netopier veľký, poniklec veľkokvetý) s výsledkom 4 krát žiadny vplyv.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia, charakter navrhovanej činnosti a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, úroveň spracovania správy o hodnotení, stanoviská orgánov štátnej správy a samosprávy a dotknutej verejnosti a ich vyhodnotenie, výsledok verejného prerokovania, výsledok odborného posudku, po konzultáciách a za súčasného stavu poznania Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie

súhlasí

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je podľa § 37 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Navrhovaná činnosť je posudzovaná v jednom variantnom riešení. V predkladanej správe o hodnotení bol navrhnutý a posúdený jeden variant činnosti okrem nulového variantu, ktorý je považovaný za optimálny. Tento variant vychádza z potrieb a možností navrhovateľa.

Navrhovaný variant bol porovnaný s nulovým variantom. Nulový variant je referenčným stavom slúžiacim k porovnaniu súčasného stavu v území a vplyvov súvisiacich s navrhovanou činnosťou v tomto území.

Technologický variant nepripadá do úvahy z dôvodu pokračovania využívania technickej infraštruktúry pre dobývanie a zušľachtovanie wydobytej suroviny. Do úvahy nepripadá posúdenie lokálneho variantu, pretože navrhovaná činnosť je nadviazaná na zásoby stavebného kameňa – andezitov vo vymedzenom území v dobývacom priestore v k. ú. Záhradné, ktoré sú dlhodobo otvorené, pripravené na ťažbu ako aj využívané.

Kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti s inými vplyvmi na životné prostredie alebo obyvateľov sa predpokladajú v akceptovateľnom rozsahu pri splnení podmienok uvedených v tomto záverečnom stanovisku.

Navrhovaná činnosť v porovnaní s nulovým variantom prináša:

- riziká súvisiacimi so zásahom do krajinného rázu územia,
- pozitívami súvisiacimi so sociálno-ekonomickými prínosmi pre tento región a pre obchodnú bilanciu SR.

- produkciou vhodnej stavebnej suroviny najmä pre priemyselné a inžinierske stavby

Realizačný variant sa od nulového líši navýšením celkového ročného objemu ťažby (zo 199 tisíc ton/rok na 395 tisíc ton/rok). Dôvodom zvýšenia je aktuálna potreba dobudovania cestnej siete o diaľnice a rýchlostné cesty, čo je jednou z podmienok ekonomického rozvoja regiónu a možným riešením tranzitnej dopravy cez obytné zóny obcí. Oba tieto varianty sa z hľadiska miery vplyvov výrazne nelíšia.

Navrhovaná činnosť zasahuje do územia, kde sa uplatňuje 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zásahu do žiadneho chráneného územia prírody a krajiny, ani k poškodeniu biotopu chráneného druhu, či k likvidácii chránených druhov živočíchov a rastlín.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny.

V tejto časti sú prevzaté opatrenia navrhnuté v správe o hodnotení (Varga a kol., 2021 – kap. IV). Opatrenia, ktoré boli doplnené, alebo upresnené na základe pripomienok k správe o hodnotení a predovšetkým záverov verejného prerokovania sú vyznačené podčiarknutým písmom.

Technické opatrenia:

- Vo vymedzenom priestore na základe schváleného projektu "Rekultivácia priestorov po ťažbe" vykonávať technickú rekultiváciu ťažobného priestoru po ukončení dobývania vo vymedzenom území.
- Vykonať biologickú rekultiváciu po vykonaní technickej rekultivácie.
- Dodržiavať platné predpisy a schválenú technickú dokumentáciu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.
- Pri trhacích prácach sa budú používať len výbušniny a pomôcky trhacej techniky, ktoré boli legálne uvedené na trh.
- Ťažobné a úpravárenské mechanizmy a dopravné prostriedky udržiavať v riadnom technickom stave a vykonávať priebežné technické prehliadky a údržbu mechanizmov.
- Zabezpečiť prostriedky na likvidáciu prípadného úniku nebezpečných odpadov a nebezpečných látok do prírodného prostredia (vapex, perlit, lopaty, vrecia ...).

Technologické opatrenia:

- Predchádzať prevádzkovým nehodám pravidelnou kontrolou strojného a technologického zariadenia a dodržiavaním schválených technologických postupov pre jednotlivé postupy a činnosti.
- Riešiť všetky predvídateľné druhy havárií, ktoré sa môžu vyskytnúť v lome a tých havárií, ktoré svojimi dôsledkami môžu ohroziť pracujúcich v prevádzke.
- Dodržiavať schválený projekt: Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska stavebného kameňa v DP Záhradné.
- Primárne vrtno-trhacie práce pri dobývaní clonovým odstrelom budú podrobne rozpracované v technologickom postupe a v prípade, že sa jedná o trhacie práce malého rozsahu (TPMR) budú tieto rozpracované v technickom projekte odstrelov.
- Sekundárne rozpojovanie sa vykoná podobne ako pri primárnom rozpojovaní podľa vypracovaného technologického postupu trhacích prác pre túto činnosť.
- Pre všetky tieto ostatné trhacie práce podľa potreby vypracovať technologické postupy trhacích prác a vykonávať ich budú strelmajstri s príslušnou odbornosťou.
- Vyhodnocovať neodstrániteľné nebezpečenstvá a neodstrániteľné ohrozenia pre jednotlivé technologické postupy, zariadenia a pracovné pozície.
- Zdroje znečisťovania ovzdušia banskej činnosti prevádzkovať v súlade s platnou právnou

úpravou na ochranu ovzdušia, dodržať hygienické limity.

- Racionálne a efektívne realizovať ďalšie proti prašné opatrenia na ložisku, pri úprave, na skládkach suroviny a na dopravných trasách, v suchom období používať kropenie.
- Odpady vznikajúce pri výkone banskej činnosti tvoriacich predmet podnikania zaraďovať podľa platného Katalógu odpadov a viesť predpísanú evidenciu.
- Z hľadiska imisnej situácie je nutné dôsledné uplatňovanie technologických postupov počas dobývania údržbou a podľa možnosti kapotovaním kritických zariadení a správnym dobývacím postupom. V čase dlhodobého suchého obdobia znižovať celkovú prašnosť pravidelným skrápaním trás vnútro podnikovej a okolitej dopravy.
- Na obmedzovanie fugitívnych emisií TZL z technologických procesov dobývania a spracovania kameniva a expedície v dobývacom priestore je potrebné na základe imisno-prenosového posúdenia vykonávať nasledovné opatrenia:
 - Horninu v upravárenských linkách je potrebné spracovať čo najskôr po vyťažení, pokiaľ má ešte prirodzenú vlhkosť.
 - Horninu s nízkou vlhkosťou pri nakladaní do násypky drvičov dostatočne skrápať.
 - Vytriedené kamenivo na mobilných linkách v spodnej časti hlavného a bočných vynášacích pásových dopravníkov za suchého počasia v prípade potreby skrápať.
 - Dopravné cesty a manipulačné plochy pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie alebo obmedzenie rozprašovania.
 - Za suchého počasia skládky vytriedeného kameniva v spodnej časti lomu počas nakladania na expedičné vozidlá dostatočne skrápať.
 - Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu. V prípade potreby vodičov odberateľov odvážajúcich produkciu kameniva, pri odchode z lomu na túto podmienku upozorňovať.

Organizačné a prevádzkové opatrenia:

Počas prevádzky navrhovanej činnosti je nevyhnutné, aby zamestnanci dodržiavali pracovné postupy a pracovnú disciplínu, pri práci používali ochranné pomôcky a dodržiavali opatrenia navrhnuté v prevádzkovom poriadku a ostatných dokumentoch prevádzky lomu.

Počas prevádzky lomu dodržiavať hygienické limity faktorov pracovného prostredia na najnižšej dosiahnuteľnej úrovni, dodržiavať ustanovenia zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí ako aj nariadenie vlády č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Protihlukové opatrenia pre dodržanie prípustných a akčných hodnôt určujúcich veličín hluku hladiny A akustického tlaku - vo vonkajšom prostredí sú:

- v deň, keď sa vykoná odstrel je prestávka v ťažbe min. 3 hodiny,
 - ináč sa predpokladá prestávka v ťažbe pre deň 1 hodinu,
 - odstrel sa vykoná medzi 6:00 až 18:00 hodinou, a maximálne 1x za deň,
 - príjazdová komunikácia bude udržiavaná hladká, skrápaná.
- Pracovná činnosť v kameňolome je obmedzená na dobu 6:00–18:00 hod, s vylúčením nedele a štátnych sviatkov.
- Navrhovateľ zabezpečí intenzívnejšie čistenie cestného napojenia kameňolomu na cestu III. triedy č. 3431.

Iné opatrenia:

Inými opatreniami, ktoré sa tiež realizujú v súvislosti s navrhovanou činnosťou sú napríklad aj opatrenia pre zníženie resp. minimalizáciu rizika vzniku prevádzkovej havárie, ďalej sú to školenia zamestnancov pracujúcich na jednotlivých častiach prevádzky.

Následne je potrebné dodržiavať všetky ďalšie opatrenia, ktoré vyplývajú zo stanovísk a rozhodnutí dotknutých orgánov.

- Navrhovateľ zabezpečí periodickú identifikáciu a odstraňovanie (kosenie) invázných druhov rastlín, najmä zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*) v súlade s ustanoveniami zákona č. 150/2019 Z. z o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Navrhovateľ sa zaväzuje k dodávke kameniva za zvýhodnených podmienok na výstavbu chodníkov v obciach Fintice a Záhradné., výstavbou ktorých sa dosiahne zvýšenie bezpečnosti chodcov v zasiahnutých obciach.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Príprava, prevádzka a rekultivácia územia navrhovanej činnosti sa bude realizovať na základe príslušných súhlasov a povolení orgánov štátnej správy, v ktorých budú stanovené podmienky, ktoré navrhovateľ musí dodržať.

Na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať, povinný zabezpečiť súlad so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, s rozhodnutiami vydanými podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa § 39 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, vykonávanie poprojektovej analýzy pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania jej vplyvov,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek v § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí povoľujúci orgán v súlade s vydaným záverečným stanoviskom.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti, posudzovanej podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť účinné opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti v súlade s požiadavkami uvedenými v § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

Doručené písomné stanoviská podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie k správe o hodnotení a z verejného prerokovania navrhovanej činnosti týkajúce sa možných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva realizáciou činnosti boli akceptované.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Jeho podkladom sú najmä rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti, správa o

hodnotení, záznam z verejného prerokovania, stanoviská k správe o hodnotení, odborný posudok, hodnotiaca správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie, dopravná štúdia (kapacitné posúdenie križovatky a zvozová štúdia), hluková štúdia, imisno-prenosové posúdenie stavby, posúdenie vplyvu zvýšenia kapacity ťažby na chránené územia európskeho významu Natura 2000, odborný posudok clonového odstrelu č. 34 v okolí Lomu Záhradné na individuálnu zástavbu v obci Záhradné a Fintice (rodinné domy).

Posúdené boli vplyvy navrhovanej činnosti na všetky relevantné zložky životného prostredia. Komplexne sú zhodnotené v kapitole IV. záverečného stanoviska. Ako vyplýva z tejto kapitoly, neboli zistené také skutočnosti, ktoré by bránili realizácii navrhovanej činnosti. Pozitívne vplyvy sú sústredené najmä v socioekonomickej oblasti, ale boli identifikované aj ďalšie pozitívne ovplyvnené oblasti, ako biota alebo krajina ako celok. Negatívne vplyvy súvisia s niektorými vstupmi alebo výstupmi, ako sú hluk alebo emisie látok znečisťujúcich ovzdušie. Tieto negatívne vplyvy sa svojou kvantitou alebo kvalitou nevymykajú štandardom obvyklým pre tento typ navrhovaných činností a nepredpokladá sa, že by spôsobili prekročenie limitov povolených podľa osobitných predpisov (hluk, kvalita ovzdušia, svetelné pomery).

V procese posudzovania vplyvov boli preskúmané aj možné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, a to nielen z hľadiska potlačania negatívnych vplyvov, ale aj z hľadiska podpory vplyvov pozitívnych. Relevantné a realizovateľné opatrenia sú uvedené v kapitole VI.3. záverečného stanoviska ako podmienky súhlasu s realizáciou navrhovanej činnosti. Pokiaľ ide o variantnosť, tak navrhovaná činnosť bola okrem nulového variantu posudzovaná v jednom variante realizácie.

Dotknutá obec, ktorej bolo doručené záverečné stanovisko, ho zverejní v lehote troch pracovných dní od jeho doručenia na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce a oznámi, kde a kedy možno doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou.

Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení je uvedené v časti VI. 5 tohto záverečného stanoviska.

V zhrnutí možno konštatovať, že po analýze a vyhodnotení podmienok a pripomienok v uvedených stanoviskách k realizácii navrhovanej činnosti a počas činnosti prevádzky, je možné navrhovanú činnosť realizovať avšak zároveň je potrebné minimalizovať možné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie. Opodstatnené pripomienky a návrhy boli akceptované a ich obsah bol premietnutý do podmienok záverečného stanoviska.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ing. Zuzana Michniewiczová
Okresný úrad Prešov
odbor starostlivosti o životné prostredie
vedúca oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka.

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA
Okresný úrad Prešov
odbor starostlivosti o životné prostredie
vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Prešov, 31. 01. 2023

IX. Informácia pre povoľujúci orgán o dotknutej verejnosti

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie jedna fyzická osoba, právnická osoba alebo viac fyzických osôb, alebo právnických osôb, ich organizácie alebo skupiny a dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

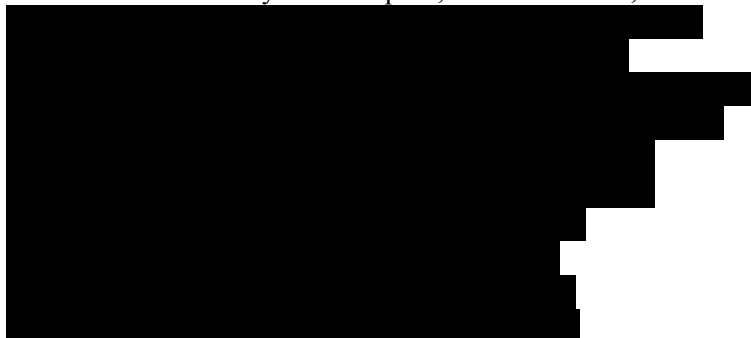
Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie účastníka v tomto konaní a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu (§ 14 správneho poriadku). Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa § 24 odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

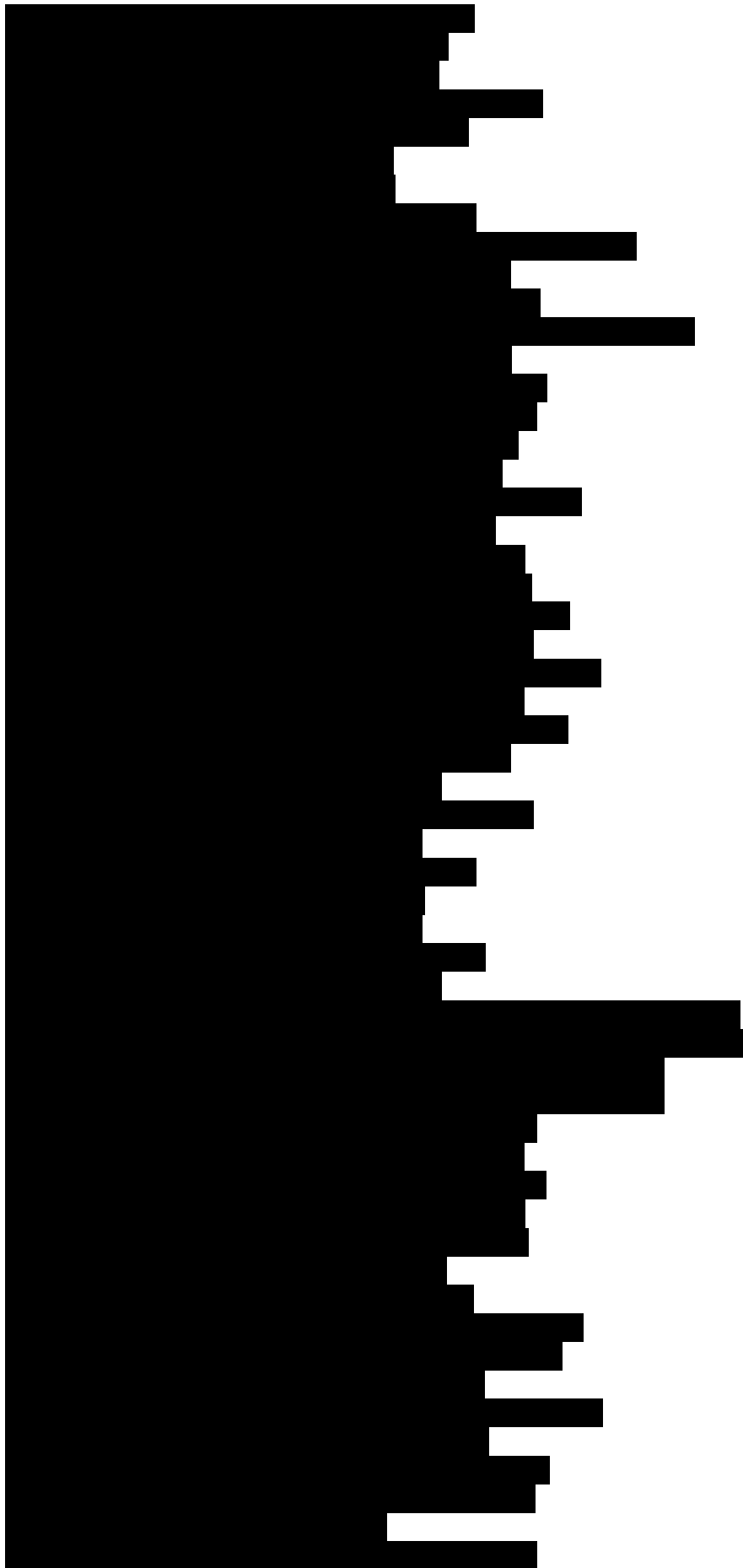
Podľa § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním:

- a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
- b) odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
- c) odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení podľa § 35 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
- d) odôvodneného písomného stanoviska k oznámeniu o zmene podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť:

- Združenie domových samospráv, Rovniakova 14, 851 02 Bratislava 5

V priebehu procesu posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie dvaja účastníci konania zomreli. Okresný úrad Prešov s právnym nástupcom zomrelých účastníkov konania nekonal, t.j. nepokračoval v správnom konaní, z dôvodu, že právny nástupca (dedič) nemá žiadny právny vzťah k písomnému stanovisku k zmene navrhovanej činnosti zomrelého účastníka konania, ktorý tak prejavil záujem na navrhovanej činnosti a podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa stal účastníkom konania.

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, verejnosť má právo podať odvolanie proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska alebo jeho zmeny. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie.

Odvolanie možno podať na Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 od. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom.

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.